

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünne napok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 53. szám.

Péntek, március 6.

Az orosz próbamozgósítás.

— márc. 6.

Hetek óta keringtek ellenőrizhetetlen hírek Oroszország tervezett nagy próbamozgósításáról és most, hogy a hadügyminiszteriumhoz nagyon közel álló Militärische Rundschau legutóbbi számában szintén evvel a kérdéssel foglalkozik, bizonyítja, hogy ezek a kőszá hírek igazak voltak. A katonai szaklap cikke nagyon enyhe tónusu és megérződik rajta, hogy írója mennyire igyekezett az ingerültség hangját kerülni. Egyedüli célja az volt, figyelmeztetni a monarkia népeit a közeli orosz próbamozgósításra és eleve megnyugtató kijelentéseket tenni, hogy nincsen a monarkia vagy szövetségei ellen irányuló tendenciája.

Nem kételkedtünk a béke lehetőségében még sokkal súlyosabb időkben sem, amikor a háboru réme már-már átlépte küszöbünket és így nem tölthet el bennünket nagyobb aggodalommal az orosz próbamozgósítás sem. Amikor minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy az európai helyzet felfordul, amikor az egyes államok diplomatái kőshégyig menő harcot folytattak egymás ellen, mikor a Balkánon már dörögtek az ágyuk és a drága embervér pirostra festette a szikkadt földet, a mi diplomáciánk akkor is azt az álláspontot foglalta el, hogy egy győztes háboru sem ér fel a háboruból származó károkkal s azért mindent elkövetett, hogy a monarkiát a háborutól megkímélje.

Nem félünk most sem a háboru kitörésétől, mert hiszen most még sokkal kevesebb alapja volna és mivel sem volna indokolva. A Balkánon egyelőre legalább elültek az izgalom hullámai, Albánia önállóságához az összes európai hatalmak megadták beleegyezésüket, nemsokára bevonul az új országba fejedelme is és így erről az oldalról nem kell újabb bonyodalomtól tartani. Vannak azonban még más okok is, melyek nem engedik azt hinnünk, hogy az orosz próbamozgósítás egy közeli háboru előjátéka volna. A cár nemrégiben levelet irt a pénzügyminiszternek, melyben megrázó színekkel ecsetelte a parasztság sanyaru és kétségbeejtő helyzetét, a dumában folyó viták elibénk rajzolják azt a mély szakadékot, mely a nép zömét elválasztja az uralkodó osztályoktól. Emellett a finneek és más oroszországi néptörzsek állandóan mozgolódnak és így Oroszországnak elég baja van bent az országban, melyeket orvosolni elsőrendű feladat.

Az orosz próbamozgósítás körülbelül kétszázhatvan millió koronába kerül. Ez olyan tétel, mely párját ritkítja a mozgósítások történetében. Ezek a tényleges

kiadások, melyekhez még hozzá kell számítani azokat a mérhetetlen károkat, melyeket az ország azáltal szenved, hogy a nép munkás férfait elvonja polgári foglalkozása mellől. Ezért nem tudunk hinni sem a próbamozgósítás, sem egy közeli háboru komolyságában, hanem sokkal valószínűbb, hogy az önmagával és vezetőivel meghasonlott orosz nép figyelmét akarják ezáltal elvonni a belügyi és belpolitikai zavaroktól.

Nem lehet azonban szabadulni attól az érzéstől, hogy Oroszország ily módon akar nagyobb súlyt kölesönözni szavának az európai koncertben. Oroszországnak nincs mit követelnie tőlünk és mi sem kívánunk tőle semmit. Így bizalommal fogadhatjuk a bécsi katonai szaklap tanácsát, hogy ne nyugtalankodjunk az orosz mozgósítás miatt. Ez a tanács jó és elfogadható.

HIREK.

IDÓJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Március 6.

Barométer süllyed 745.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 14.2 C°. Hőmérséklet: maximum 5-ikén 9.8 C°, min. ma reggel 1.0 C°. Csapadék —. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SW3. Jólát a következő 24 órára: Változékony, enyhébb, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 33 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűrtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Köszönet.** A Nagybeeskereki Takarékpénztár 50 K, a Nagybeeskereki Népbank 30 K-t adományozott a nagybeeskereki szerb jótékony nőegylet céljaira, mely szíves adományokért ezton fejezi ki hála köszönetét Kupuszárovits Mária elnöknek.

— **Glücklich Vilma előadása.** Glücklich Vilma, a magyar nőkérdés egyik kiváló vezére, szombaton este a negyed 10 órai vonattal érkezik Nagybeeskerekre Spády Adél, az orsz. feminista-egyesület titkára kíséretében. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartja társadalomtudományi előadását a Korona-szálló nagytermében: „A nőkérdés társadalmi jelentősége” címen. Előadás után alakítják meg az érdeklődő, a feminista-egyesület nagybeeskereki fiókját.

— **Meteor az időről.** Meteor legújabb a következőket jelenti az időjárásról: Az időjárásban a külső bolygók, a Holddal való együttállásaik alkalmával, mint egy 53 napon át oly erősen fejthették ki hideg jellegüket, hogy ezen együttállásaik, vagy ezek közvetlen közelében hideg idő a legerősebben állott be, sőt időközökben is jóval a fagypon alatt állott a hőmérséklet. Januárban a belső bolygóknak együttállásai majdnem egy napra estek

Jupiternek ilyenmü állásával s már ez okból sem fejthették ki nagyobb mérvben enyhe hatásukat. Februárban pedig csak 25. és 26-ikával kerültek a belső bolygók Holdunkkal együttállásba és e hatáskörben egészen tavasziassá is változott időjárásunk, megtörve nemcsak a hideget, hanem a jeget is. A külső bolygók befolyása véget ért tehát, míg a belsőké növekedett, vagyis légkörünk oly állapotba került, mely a belső bolygók enyhe jellegének kedvez. Ezen időszak, igen valószínű, hogy szintén körülbelül 53 napig fog tartani, így március jellege tehát inkább enyhének alakul, sőt április havának lelegeje is, bár a külső bolygóknak hideg jellegét együttállásaik közvetlen közelében érezni is fogjuk, de csak igen rövid tartamnak ígérkezik. A belső bolygók enyhe jellege április 19-ike körül ér valószínűleg véget, amidőn Jupiternek lesz Holdunkkal egy együttállása. Egyelőre nagyobb változások az időjárásban nem várhatók, legközelebbi nagyobb változás március 7-ike körül várható, hűvös, esetleg hideg, szeles, esetleg viharos jelleggel, majd 12-ike erősebb csapadékot van hivatva hozni, amidőn egy részleges hólefolyatkozás is bekövetkezik, mely különben nálunk is látható volna, de félt, hogy a felhőzet eltakarja e mindenkör érdekes tüneményt szemünk elől. 18-ika körül erősen enyhe, míg 22-ike ismét hűvös, csapadékosnak ígérkezik az idő, de a 24-iki Merkúr együttállása a Holddal enyhe jellegével erősen befolyásolhatja a 22-iki hűvös jellegét. 26. és 27-iki változási napok száraz s meleg jellegűek.

— **Siketnéma felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnéma szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknak. Felhívják az érdekelte szülőket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **A kártékony rovarok irtása.** A tavaszi gazdasági munkálatok közeledése alkalmával a hatóság felhívja a közönség figyelmét a gazdaságra kártékony állatok és növények kötelező irtására. A hernyópeték és fészkek irtása még a rügyfakadás előtt, legkésőbb azonban március hó végéig elvégzendő. Különös gond fordítandó a cserebogár, marokkói sáska, almafa vértetű, darazsak, mezei egerek, az élödsi és kártékony növények közül pedig a szerbtövös irtására. A hatóság az irtási munkákat ellenőrizni fogja és a mulasztókat szigorúan megbünteti. Ezenfelül pedig az irtást az ő költségére hatóságilag végezteti el.

— **Leesett a mozdonyról.** Mint Temesvárról írják, súlyos baleset történt tegnap este a jőzsefvárosi pályaudvar fűtőházában. Schneider Dezső huszonnyolc éves fűtő az egyik mozdonyon foglalatokodott, amikor hirtelen megcsuszott és oly szerencsétlenül zuhant a mozdony mellett heverő szerszámokra, hogy egy vasdarab a testébe hatolt és a vakbélét súlyosan megsértette. A mentők a kórházba szállították.

— **A szerelmes diszitő.** Lugosról jelentik: Kiss Lajos, a Balla színtársulatának színházi diszitője tegnapelőtt este a színpalak mögött revolverből mellbe lötte magát. Az előhívott mentők az életveszélyesen megsérült diszitőt a lugosi kórházba szállították. Tettét állítólag reménytelen szerelemből követte el.

— **Köszönet és számadás.** Az izraelita nőegylet elszámolását a következőkben adjuk:

Grünbaum Frigyesné és Král Terike urnók ivén 181.20 K. Dellimanics Lajos főisp., Hiller László, Vinczehid Ernő 10—10 K, Jankó Ágoston, Vámos, Mayer Rezső, Jakabházy, Bálint káplán, Strosz Béla, Torontali Agrárbank, Wattay-Pelbárt Endre, X. Y. 2., dr. Végh, Mesznik Imre, dr. Perisics Zoltán, Beneth Károly, Marton Andor 5—5 K, Wattay Dezső, Magyary Pál 4—4 K, dr. Obadeanu Pálné, Szöllősy Kálmán 3—3 K, Filkovicz Boldizsár, Demkó István, dr. Grandjean Ernő, Pirkner, dr. Mixich, dr. Horváth, Bielek Antal, dr. Haidegger, Kiss István, dr. Baár Jenő, dr. Szentiványi, dr. Steinbach, Bielek Villy, olvashatatlan aláírás, Demkó Pálné, Havas Dániel, Pánics Dániel, Borony Antal, Reitter Oszkár, Tolveth Frigyes, Zitkovszky Béla, Láday Kálmán, Knab, Tasnady 2—2 K, Schipper, Géczy, Keeskésy, Bakalovich, Nagy Oszkár, Schubert, Berger, Klementich, olvashatatlan aláírás, Gáspár György, N. N., olvashatatlan aláírás, Sebestyén Lipót, olvashatatlan aláírás, Mann Adolf, olvashatatlan aláírás, Róth Lajos, Bender Árpád 1—1 K, Morvay, Klein Sándor 60 fill. Szücs Gáborné és Herczog Gyuláné urnók ivén 121 K. Délmagyarországi cukoripar r.-t. 20 K, Gyárfás Ödön, dr. Borsodi Lajos 10—10 K, Engel Amália, Borálné, B. L., Keller Ferenéné, Hajduska, Kovács Sándor, olvashatatlan aláírás, Kelen Sándor 5—5 K, dr. Klein Mórné, Kemenes Oszkárné, Szenes főmérnök 4—4 K, Braun Árminné, dr. Král, Holländer Károlyné, Beck Gyuláné, özv. Winterne, Kelen Sándor 3—3 K, Kadelburger Edéné, Weisz Mórné, Mihajlovitsné, olvashatatlan aláírás, Poppovits P. Szilárdné, Fein Fülöpné, Perisics Napholez Irén 2—2 K, Ullmann M., Sólyom Györgyné 1—1 K. Nagybeeskerek, 1914. évi február hó 5-én. Özv. dr. Mangold Samuné alelnöknő.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltek.

Irodalom.

— **Az Arany János-Társaság nagygyűlése.** A temesvári Arany János-Társaság vasárnap d. e. 11 órakor a főreáliskola disztermében tartja ezévi nagygyűlését, melyen az elnöki megnyitót Sztura Szilárd dr. mondja. A program szerint a hivatalos ügyeken kívül Szabolcska Mihály sajtó alatt levő kötetéből mutat be költeményeket. Gálos Rezső Arany János egy hiadatlan s a Társaság birtokába jutott becses levelét mutatja be. Szávay Zoltán verseket olvas fel. A Társaság által pályakoszorúzott egyik műnek, Szabados Ede szatmári tanár Arany című ódáját Czákó Pál, a Ferenc József-színház tagja szavalja el. A nagygyűlésen hirdetik ki a pályázatok eredményét.

(*) „A Nő” feminista folyóirat legújabb száma ismét rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. Dr. Giesswein Sándor pápai prélat, orsz. képviselő „Feminizmus és közérköles” címen irt lelkes cikket. E számban kezdi meg Szikra: „Nagy-

asszonyok” c. életrajz-sorozatát. A nőmozgalom tudományos irodalma terén méltó feltűnést fog kelteni dr. Dienes Valéria asszonyhibákról irt mélyenjáró értekezése. Dr. Köhalmi József a nők sportolásáról, Gere Zsigmond, a Magyar Színház művésze pedig a vidéki kóristánokról irt nagy élelétéről tanuskodó cikket. Mrs. Perkins Gilman regénye, a glosszák és szemlék sorozata és a Nőtisztviselők Országos Egyesületének közleményei egészíti ki a feminizmus eszméit propagáló és minden gondolkodó ember érdeklődésére méltán igényt tartható folyóiratot.

A Bedy-Schwimmer Rózsa, gróf Teleki Sándorné és Pogány Paula szerkesztésében kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 5 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Mária Valéria-utca 12.

(*) **Nagy Endre az ifjuságnak.** Kifutó irónk, Nagy Endre, mióta hazajött, ismét elkezdte pompás kis vidám gyermek-történeteinek írását a Jó Pajtás-ban. A március 1-i számba már irt egy szép kis történetet a miniszterről és a hajduról. Sebők Zsigmond és Benedek Elek kedves gyermekklapjának e számába verset irtak Benedek Elek és Endrődi Béla, regényeiket folytatják Sebők Zsigmond és Benedek Elek, érdekes történetet irt Schöpflin Aladár. Megható egy vak kisfiu verse a tavaszról, rendkívül bájos egy francia mese Sebők Zsigmondné fordításában. A Kis Krónika-rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

(*) **A Magyar Figyelő** most megjelent március 1. száma a munkásbiztosítás problémájáról nagyérdekű vezetőcikket hoz, amelyet egy munkásbiztosítási pénztári tisztviselő álnév alatt irt. Fabinyi Lili igen érdekes adatokat közöl a lengyel-magyar kérdéshez, amelyet nagy statisztikai apparátussal támogat. Domanovszky Sándor Szegefi Gyulának új Rákóczi kötetével kapcsolatban a számúzott Rákóczi-közöl dolgoatot. Érdekes közgazdasági cikket irt Rudnyánszky György „Állattenyésztés vagy gabona-termelés” címen Színházi cikket Ivanfy Jenőtől találunk „Macbeth a színpadon” címen. A szépirodalmi részben Bárony Istvánnak „Fehér erdő” feliratu novelláját olvassuk A gazdag „Feljegyzések” rovat egészíti ki a változatos és érdekes számot.

A Magyar Figyelő előfizetési ára egész évre 24.—, negyedévre 6.— korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. szám.

Törvényszék.

§ **A haragosok.** Kojesity Bozsidár tiszatárosi napszámok egy korábbi öszszetűzés folytán régóta haragot táplált Zsivkov Mita tiszatárosi lakos ellen. A múlt évi július hó 26-ikán nagyban folyt a cséplési munka Ruzsin Iván tiszatárosi gazda udvarán. Kojesity Bozsidár mint cséplőmunkás volt ott alkalmazva és egy másik társával együtt a kicséplést szalmát hordozta a cséplőszekrénytől a mozdonyhoz. Az egyik fordulónál észrevette, hogy Zsivkov Mita a cséplőszekrény közelében egy búzával telt zsákon ül és a többi munkásokkal beszélget. A régi harag újból fellángolt Kojesity Bozsidár lelkében és Zsivkov Mita háta mögé kerülve, a kezében volt három méter hosszú, súlyos petreneruddal egy hatalmas ütést mért Zsivkov Mita fejére. Zsivkov Mita szó nélkül lefordult a zsákról és rögtön meghalt. A megejtett boncolás agyverőmleny által előidézt agygyomást állapított meg a halál okául. A kir. ügyészség szándékos emberölés büntetése miatt emelt vádat Kojesity Bozsidár ellen, aki a múlt évi november hó 3-án megtartott esküdtbírói tárgyaláson beismerte tettét, de azzal védekezett hogy ő nem akarta Zsivkov Mitát megölni, hanem csupán megütni, amivel tartozott neki. Az esküdtek határozata alapján a törvényszék erős felindulásban elkövetett halált okozott testisértés büntetében mondotta ki bűnösnek Kojesity Bozsidárt és ezért három évi börtönre ítélte. A vádolt semmiségi panasza folytán mostanában került ez az ügy kir. Kuria elé, mely a semmiségi panasz elutasításával a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülés. — Megszavazták a hajóstársaságok szerződéseit. — A román tárgyalások.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház tegnap délutáni ülésén befejezte a hajóstársaságok szerződéseiről szóló vitát s az ezekre vonatkozó törvényjavaslatokat megszavazta. Egyben még a tegnapi ülésen megindult a vita a miniszterelnöknek a román tárgyalások dolgában tett nyilatkozatáról s e fölött folyt a vita a mai ülésen is. Már eddig is megállapítható, hogy Tisza István gróf miniszterelnök akciója, ha teljes eredménnyel nem is járt, igen jelentős lépéssel mozdította előre a megértést, szóval a kormány itt is produktív munkát végzett.

A tegnapi ülés. — Megszavazták a hajóstársaságok szerződéseit.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház tegnap délutáni ülésén a hajóstársaságok szerződéseiről folyó vita során még Szmeres Ány György néppárti beszélt s azzal a kérdéssel okvetetlenkedett, hogy nem kapott-e a pártkassza valamit a szerződésekért s fölívta a miniszterelnököt, hogy jelentse ki becsületszávara, kapott-e a szerződésekért valamit a munkapárti kassza.

Tisza István gróf röviden és energikusan a leghatározottabban kijelentette, hogy a szerződésekből sem a kormánynak, sem a pártkasszának semmiféle előnye vagy haszna nincs.

Ezután még Harkányi János báró kereskedelmi miniszter szólalt föl, majd az összes javaslatokat letárgyalták és megszavazták.

Ugyancsak elfogadták még a Svájcczal kötendő választott bírósági egyezményről szóló javaslatot is.

Most azután sorra került

a román tárgyalások

ügye. Jakabffy Elemér rövid beszéd kíséretében javaslatot terjesztett elő, hogy a kormánynak ezirányban kifejtett tevékenységéért fejezzék ki teljes elismerésüket és helyeslésüket s a miniszterelnöknek a román tárgyalások dolgában Bujanovich Sándor interpellációjára adott választát vegyék tudomásul.

Mihályi Tivadar beszélt volna ezután, de mivel már késő volt, a Ház megengedte, hogy beszédét ma mondassa el. Ezzel a tegnapi délutáni ülés véget ért.

A mai ülésen Beöthy Pál elnökölt s a napirend előtt utólag rendreutasítja Kende Péter munkapárti képviselőt, amiért tegnap Bartos János néppárti képviselő beszéde közben azt kiáltotta, hogy: „szemtelenység”.

Miután harmadszori olvasásban megszavazták a tegnapi elfogadott javaslatokat, áttértek a román tárgyalások ügyére.

Elsőnek ma Mihályi Tivadar román képviselő szólalt föl, aki a román nép érdekeinek figyelembevételéről beszélt s azt fejtegette, hogy a román nép nemzeti

érdekeit intrikákkal ma már eltemetni nem lehet s hogy egyaránt szüksége van úgy a magyarságnak, mint a románoknak a megértésre.

Utána Tisza István gróf miniszterelnök szólalt föl s beszédében azt hangoztatta, hogy nem adja föl a reményt, hogy a románokkal a magyar állam nemzeti szupremáciájának keretén belül találkozunk s fölszólítja a románokat, hogy tegyék meg erre a kezdő lépéseket. (Zajos taps és éljenzés.)

Farkas Pál az ellenzéknek a kérdésben tanusított magatartását bírálta s rámutatott arra, hogy az ellenzék egy követ fúj a magyar gyalázó Scotus Viatorokkal.

Közben Farkas Pállal összetűzött a függetlenségi Kovácsy Kálmán s hosszú szóvita támadt köztük.

Farkas Pál beszéde után Apponyi Albert gróf emelkedett szólásra s hosszú beszédben foglalkozik a nemzetiségi kérdéssel s helyteleníti a román komitéval folytatott tárgyalásokat.

Lapunk zártakor Apponyi még beszél.

KÉPVISELŐVÁLASZTÁS.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Abrudbányán ma képviselőválasztás volt, amelynek eredményeképpen Lónya István munkapártit választották meg képviselőnek 190 szavazattal dr. Dersy Antal függetlenségi jelölt 12 szavazata ellenében.

A NEMZETISÉGI VITA.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban nagy arányban indult meg a nemzetiségi kérdés vitája. A vitának exozicójához tartozik Mihályi Tivadarnak, a román nemzetiségi képviselőket vezetőjének mai beszéde, melyet mint a vita fontos anyagát, az ellenzék és a többség egyaránt nagy figyelemmel hallgatott végig. Meg lehet állapítani, hogy Mihályi a kérdést a probléma fontosságához mért komolysággal tárgyalta. Természetes, hogy a román nemzetiségi szónok álláspontja sok tekintetben radikálisabb, mint amennyire a kormány az állam nemzeti érdekeinek védelmi szempontjából elmehet. Eppen ezen eltérés gátolta meg a megegyezést. Mindazonáltal Mihályi beszédéből az egész Ház azt a benyomást merítette, hogy Tisza tanácskozásainak máris jelentős eredménye, hogy a nemzetiségiek lényegesen közeledtek a magyar nemzeti állásponthoz és megnyilatkozásuk formája is a parlamentben egész más volt ma, mint még csak a közelmúltban is.

A DEBRECZENI MERÉNYLET.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A debreczeni merénylet ügye még egyre foglalkoztatja a nyomozó hatóságokat, de komoly eredménye a nyomozásnak nincs. Ma érkezett ugyan egy távirat Bukarestből, hogy az egyik megszökött tettest, Cataraut állítólag Kisevben letartóztatták volna, de e jelentésnek még nem lehet hitelt adni.

ROBBANÁS A POZSONYI DINAMITGYÁRBAN.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pozsonyból sürgönyzik, az ottani dinamitgyárban súlyos szerencsétlenség történt. A gyárban tegnap reggel ugyanis egy új robbantószeret próbáltak ki. A robbantás azonban olyan

végzetesen történt, hogy az **explozió megölte Frideczky Henrik főmérnököt, Albert József üzletvezetőt és Csermák technikust pedig halálosan megsebesítette.**

AGYONLÓTT RENDŐRFOGALMAZÓ.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Véres dráma történt tegnap a kispesti rendőrségen. Megjelent a rendőrségen ugyanis **Kacsó Gyula magánhivatálnak s revolverrel hatszor rálőtt dr. Csizsár Imre rendőrfogalmazóra, akit a golyók meg is öltek.** Kacsó a gyilkosságot azért követte el, mert a rendőrfogalmazó állítólag elcsábította a feleségét. A merénylet letartóztatták.

HALÁLOS SKIGYAKORLAT. — 15 KATONÁT ELTEMETETT A LAVINA

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A bécsi 3-ik Landwehr-vadászezred husz katonából álló csapat a egy tiszt vezetésével tegnap skigyakorlatra ment a hegyek közé. **Gyakorlat közben hólavina szakadt rájuk s eltemette az egész csapatot. A katonák közül a tisztnek és négy közlegénynek sikerült megmenekülni, tizenöt ember azonban odaveszett.** Az eltemetett katonákat most keresik, de napokig eltart, míg rájuk akadhatnak a hótömeg alatt.

A POLÓNYI—LENGYEL PÖR.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Polónyi Gézának Lengyel Zoltán ellen indított pörében most az az újabb fordulat, hogy az ügyészség nem vállalta a vád képviselőt. Ennek következménye most az lesz, hogy a március 23-ikára kitűzött főtárgyalást elhalasztják.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 844.25, Osztrák Hitel 640.50, Koronajáradék 82.50, Osztrák-Magyar Államvasut 713, Jelzáloghitelbank 442, Leszámitoló Bank 523.50, Hazai Bank 285, Magyar Bank 530, Kereskedelmi Bank 3680, Rimamurányi 663, Salgótarjáni 726. Általános Kőszénbánya 1056, Közuti Vasut 629, Vilamos Vasut 335, Adria 585.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12 40
Buza (októberre)	11 13
Rozs (áprilisra)	9 31
Rozs (októberre)	8 62
Zab (áprilisra)	7 66
Zab (októberre)	7 68
Tengeri (májusra)	6 74
Tengeri (júliusra)	6 88

Nagyzezsény község előljárásgától.
344—914. szám. 330—1.1

Árverési hirdetmény.

Folyó hó 9-én (hétfőn) délelőtt 10 órakor Nagyzezsény község házában két darab kiselezett bikát és egy kant fog elárverezni

Nagyzezsény község előljárásgága.

Hirdetmény.

Irodámban, lehetőleg nőden és gyakorlatl is bíró

irnok

azonnali belépés mellett alkalmazást nyerhet.

Fizetése évi 1000 korona készpénz, mely havi utólagos részletekben vehető fel. Józán, szorgalmas és megbízható magaviseletet feltétlenül megkívánom. Az állás rendszeresítve van. ha tehát az illető beválik, megválasztásra is számíthat.

Csernyén, 1914. évi március hó 4-én.

Bozsik Szvefo ár,
jegyző.

326—2.1

Tiszahegyes község előljárásgától.

163—914. szám. 320—3.2

Hirdetmény.

Tiszahegyes község tulajdonát képező 2 darab 7 éves félvér és köztenyészésre alkalmas ménje nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverés folyó évi március hó 18-án d. e. 10 órakor fog Tiszahegyes község házában megtartatni.

A ménnek nem kiselezéses folytán adatnak el, hanem azért, mert 4 év óta vannak a községben.

Tiszahegyes, 1914. évi március hó 2-án.

Község előljárásg.

Melencze község előljárásgától.
505—914. szám. 329—3.1

Hirdetmény.

A község képviselőtestületének f. é. 12. sz. határozata folytán Melencze község tulajdonát képező vadászati jogot 1914. évi augusztus hó 1-től 1920. évi július hó 31-ig terjedő hat egymásután következő évre Melenczén a község háza hivatalos helyiségében 1914. évi március hó 26. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fogjuk adni.

Feltételeket a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában bárki megtudhatja.

Melenczén, 1914. évi március hó 4-én.

Jankovics, jegyző. Sajtinacz, bíró.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös „ 68 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21—x.25

Törökbecsén a Sebestyén Károly tulajdonát
képező u. n. postaépületben levő

mitroviczai tömörfa butorgyári raktár

az üzlet feloszlása miatt
gyári áron árusítatik ki.

Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek a helyszínen, valamint

SEBESTYÉN KÁROLYNÁL NAGYBECSKEREKEN

331—21

5771-913. tlkvi szám.

300-1

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Petrikovics János antalfalvai ügyvéd által képviselt Bulik Ferenc és társai antalfalvai cég végrehajtható, Todorov Tamás torontáludvari lakos végrehajtást szenvedett elleni 150 korona tőke, ennek 1913. évi március hó 31-től járó 6% kamatai és 38 korona 10 fill. költség és járulékai iránt folytatott végrehajtási ügyében, nemkülönb az 1881. évi LX t.-c. 166., 167. §§-ai alapján ezennel csatlakozottnak kimondott Braun Mór és Jakab écskai cég 60 kor. tőke, ennek 1913. évi április hó 30-tól járó 5% kamatai és 33 korona 50 fillér költségből álló követelésének behajtása végett a pancsovai kir. törvényszéknek és a perlaszi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság területén a torontáludvari 115. sz. tlkvi betétben felvett:

A. I. 1., 2. sorsz., 568., 569. hrsz. 304. öi. sz. ház, 273 ölnyi udvar és 72 ölnyi kert a beltelekben, Todorov Tamás nevében vezetett 3/4-edrésze 1212 K 75 f, az u. o. A. + 1. sorsz., 951. hrsz. 1031 ölnyi szántó a Tukosban, fentnevezett nevében vezetett 3/4-edrésze 148 K 50 f, A. + 2. sorsz., 966. hrsz. 401 ölnyi szántó ugyanott 3/4-edrésze 57 K 75 f, A. + 3 sorsz., 1175. hrsz. 1389 ölnyi szántó az I. Fordulóban 3/4-edrésze 200 K 25 f, A. + 4. sorsz., 1546 hrsz. 1336 ölnyi szántó a III. Fordulóban 3/4-edrésze 192 K 75 f, A. + 5. sorsz., 2668. hrsz. 1333 ölnyi szántó a IV. Fordulóban 3/4-edrésze 138 K 75 f, A. + 6. sorsz., 3607. hrsz. 1 hold 104 ölnyi szántó a II. Fordulóban 3/4-edrésze 177 K, A. + 7. sorsz., 3806. hrsz. 814 ölnyi szántó az Ujszölőkben 3/4-edrésze 117 K 75 f, A. + 8. sorsz., 3806. hrsz. 629 ölnyi szántó ugyanott 3/4-edrésze 90 korona 75 fillér; a torontáludvari 116. számú betétben felvett s egészben Todorov Tamás nevében vezetett: A. + 1. sorsz., 948 hrsz. 371 ölnyi szántó a Tukosban 71 K, A. + 2. sorsz., 983. hrsz. 441 ölnyi szántó ugyanott 84 K és A. + 3. sorsz., 3918.

hrs. 463 ölnyi szántó az Ujszölőkben 89 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés a torontáludvari 115. számú betétben felvett A. I. 1., 2. sorszámú ingatlanok 1/4-edrésze C. 1., 2. sorsz. a. Todorov Milos és Todorov Krisztina torontáludvari lakosok javára bekebelezett szolgálmi jogot nem érinti

Határnapul 1914. évi március hó 20. napjának délelőtt 9 óraja Torontáludvar község-házához kitézik oly hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen a határnapon a becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 sz. I. M. r. 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX t.-c. 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10 §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles a vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908. évi XLI t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik, részt nem vehet.

A fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

A vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva és pedig az árverés napjától számítandó 5%-os kamatokkal együtt az antalfalvai kir. adóhivatalnál, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog be számíttatni.

Árverési kivonat:

1. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni

2. A vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép és annak haszna már az árverési naptól fogva őt illeti. Amennyiben azonban az ingatlan haszonbérbe volna adva, csak a gazdasági év végétől.

3. A vevőnek a vételi bizonylat csak akkor fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt a végrehajtási novella 27. §-ának megfelelő utóajánlat nem tétetik.

4. A tulajdonjog csak a vételár és kamatainak teljes kifizetése után fog hivatalból a vevő nevére bekebelezettni.

Keit Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tlkvi hatóságnál, 1913. évi október hó 20-án.

Cziróni s. k., kir. járásbíró.

Törökkanizsai járás főszolgabírájától. 1220-914. szám. 318-3.1

Pályázati hirdetmény.

Csoka községben rendszeresített, jelenleg üresedésben levő segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása áll a község részéről 800 korona fizetés és 480 korona lakbérből (utóbbi törvh. jóváhagyás alatt), valamint az állami fizeteskiegészítésből.

Pályázni szándékozókat felhívom, hogy 1. képesítésüket igazoló, 2. illetőségi és erkölcsi, 3. esetleges eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylatokkal, végül 4. születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzam legkésőbb f. év és hó 23-ig adják be.

Fenti felszerelést csak részben is nélkülöző és elkészen beadott kérvényeket hivatalból visszautasítom.

Törökkanizsán, 1914. évi március hó 2-án.

Dr. Mihálovits, főszolgabíró.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskerek egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 október hó 1-től.

Oda.							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza.						
Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	194.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.				
4708	4710	4712	4702	4714	4716	4704		4707	4701	4709	4711	4703	4715	4717						
I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					
0	1015	—	—	825	825	840	ind. Budapest nyugoti pályaudvar (191)	405	12	74	75	682	1100	—	715					
94	—	—	78	748	925	138	„ Temesvár-Józsefváros (191)	1283	206	65	67	65	822	517	—					
122	—	423	1748	1108	—	44	„ Szeged Rókus (193)	802	103	280	280	34	629	242	—					
155	451	949	1146	1201	229	615	ind. Szeged x (191, 193)	715	941	1145	118	255	555	1234	—					
*200	457	*954	—	*1206	*234	*620	ind. Ujszeged	*709	—	*1140	*113	—	*550	*1229	—					
208	505	1001	1156	1213	242	628	érk. Szőregh (191)	700	929	1131	105	243	541	1220	—					
208	506	1002	1157	1214	243	629	ind. Ószentiván-Ujszentiván	659	928	1130	104	241	540	1219	—					
216	514	*1008	—	1221	251	636	Ószentiván-Ujszentiván	652	—	1123	*1258	—	533	1212	—					
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	Vedresháza 3. sz. órház	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205	—					
229	528	*1019	—	1234	305	649	Gyála	638	—	1109	*1247	—	519	1158	—					
236	535	*1025	—	1242	313	656	Ókeresztúr	631	—	1102	1241	—	512	1151	—					
—	*545	*1034	—	1253	*323	*706	Kupuszina	*620	—	*1051	*1205	—	501	—	—					
303	604	1049	1240	112	343	724	Törökkanizsa	611	855	1042	1157	208	451	1111	—					
316	617	*1101	—	126	358	737	Szanád	550	—	1021	*1136	—	428	1106	—					
326	627	1109	1259	145	420	747	Cs. ka	541	832	1022	1127	144	418	1054	—					
339	640	érk.	—	158	433	800	Tiszasszentmiklós	528	—	959	—	—	404	1040	—					
*346	*647	—	—	*205	*440	807	*17. sz. órház	*519	—	*950	—	—	*355	*1031	—					
355	656	—	159	214	449	816	Padé	511	*812	942	—	120	347	1023	—					
*409	711	—	—	229	504	*830	Esztermajor	*456	—	927	—	—	331	1005	—					
420	722	—	—	240	515	841	Bocsár	446	—	917	—	—	321	952	—					
420	732	—	145	250	525	851	érk. Karlova x (201)	435	745	903	—	1252	310	940	—					
545	833	—	404	404	—	1013	érk. Nagyikinda (201)	346	686	—	—	1140	22	729	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
346	636	—	1140	225	225	721	ind. Nagyikinda (201)	—	848	—	—	140	44	1013	—					
449	742	800	150	305	535	—	ind. Karlova x (201)	—	741	856	1142	1247	256	909	—					
459	751	—	—	314	544	—	Beodra	—	—	848	1134	—	248	900	—					
*508	*800	—	—	*323	*553	—	Vincezér	—	—	*339	1125	—	239	815	—					
539	824	833	223	350	617	—	Törökbecse-Aracs	—	713	820	1105	1219	219	829	—					
557	841	—	—	407	634	—	Kumán	—	—	754	1044	—	157	802	—					
612	855	857	247	421	648	—	Melenze (Ruszandafürdő)	—	646	741	1031	1152	144	749	—					
634	910	*909	259	436	703	—	Alsóelemér	—	*633	725	1015	*1139	128	733	—					
649	924	921	311	456	717	—	érk. Nagybecskerek x (210, 217)	—	621	710	1010	1127	113	718	—					
1207	—	—	93	903	—	—	érk. Pancsova (210)	—	—	—	510	510	—	326	—					
Oda.							Nagyikinda—Karlova.							Vissza.						
* Feltételes megállás							201.													
Vv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.		Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.								
4812	4802	4804	4804	4806	4808	—		4801	4803	4805	4807	4811								
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.								
805	1015	—	—	825	21	—	ind. Budapest nyugoti p. u (191)	125	405	12	74	682	1100	—	715	—				
—	—	43	92	1211	421	—	ind. Temesvár-Józsefváros (191)	786	123	65	67	65	822	517	—	—				
316	636	1140	225	225	721	—	ind. Nagyikinda x (179, 191, 197)	545	833	140	404	1013	—	—	—	—				
*409	*658	*1200	*245	*740	*740	—	Válom	*525	*313	*120	*344	*950	—	—	—	—				
425	713	1214	259	755	755	—	érk. Karlova x (194)	510	758	105	329	935	—	—	—	—				
715	941	255	555	1234	—	—	érk. Szeged (194)	155	481	—	—	1201	315	—	—	—				
649	924	311	430	921	—	—	érk. Nagybecskerek (194)	—	621	—	—	12	715	—	—	—				
1207	—	903	93	—	—	—	érk. Pancsova (194, 210)	—	—	—	—	—	326	—	—	—				